

Sak 2/2022 Budsjettet 2022 - fordeling av midler til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak (FKT) og drift av rovviltnemnda og sekretariatet

Saksutredning fra sekretariatet

Følgende legges til grunn for saksframlegget:

- [Roviltforliket i 2011 \(Representantforslag 163 S 2010-2011\)](#) - sikre en rask og effektiv håndtering av spørsmål knyttet til løpende forvaltning av rovvilt
- [Forskrift 1. januar 2013 nr. 3 om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak](#)
- [Forvaltningsplan for rovvilt i region 2 – Sør-Norge, februar 2022](#)
- Omsøkte FKT-tiltak fra fylkene
- Planleggingsramme for regionale rovviltnemnder 2022 – *forebyggende og konfliktdempende tiltak (FKT) og drift*, fra Miljødirektoratet datert 24.02.2022 (vedlagt)

Saksopplysninger

Planleggingsrammer for 2022

Tabell 1. Planleggingsramme for rovviltregionene i 2022.

Region	Tilskudd Kap. 1420.73	Tjenestekjøp Kap. 1420.21	Drift av nemnder/sekretariat Kap. 1420.21
1	850 000	350 000	475 000
2	3 000 000	400 000	500 000
3	5 000 000	1 000 000	550 000
4	4 900 000	600 000	550 000
5	16 000 000	1 000 000	700 000
6	13 500 000	1 200 000	800 000
7	10 000 000	800 000	825 000
8	14 500 000	1 500 000	1 200 000
SUM	67 750 000	6 850 000	5 600 000

Midler fra Miljødirektoratet skiller mellom tilskudd kap. 1420.73 og tjenestekjøp og drift av nemnder/sekretariat, begge kap. 1420.21. Tilskuddsramma for region 2 er økt med kr 250 000 kr, mens postene til tjenestekjøp kap. 1420.21 og drift av nemnda/sekretariat er uendret.

Sentrale føringer

Statsforvalteren i Oslo og Viken har sekretariatsansvar for to regionale rovviltnemnder – region 2 (Vestfold, Buskerud, Telemark og Aust-Agder) og region 4 (Oslo, Akershus og Østfold) og får søknader og midler for to rovviltregioner. Håndteringen av søknader innenfor Oslo og Viken, og Agder som også inngår i to rovviltregioner, må derfor koordineres.

Rovviltnemnda skal med utgangspunkt i planleggingsramma fordele midlene til ulike typer av tiltak og fordele dem mellom fylkene i regionen. Etter nemndas vedtak fordeler Miljødirektoratet midlene til forebyggende og konfliktdempende tiltak til de respektive Statsforvalterne i regionen.

Statsforvalterne behandler og prioriterer mottatte søknader i tråd med fastsatt regelverk for tilskuddsordningen, føringer for prioriteringer og strategier for bruken av forebyggende og konfliktdempende tiltaksmidler gitt i forvaltningsplanen. Statsforvalterne kan ikke overføre midler seg imellom uten skriftlig aksept fra Miljødirektoratet. Midlene skal i tillegg dekke løpende kostnader hver enkelt Statsforvalter har til administrasjon og kunngjøring av kvotejakt og lisensfelling.

Kapittel 1420.73 - Tilskudd til rovvilttiltak

Formålet med tilskuddsordningen er å forebygge rovviltskader i husdyrhold og tamreindrift gjennom å finansiere forebyggende tiltak. Videre skal midlene brukes til godtgjøring ved forsøk på skadefelling av rovvilt utført av kommunale/interkommunale fellingslag, der kommuner søker å få refundert påløpte utgifter av Statsforvalteren. Midlene skal også bidra til å dempe konflikter og øke verdiskaping knyttet til forekomst av rovdyr i lokalsamfunn.

Kapittel 1420.21 – drift av nemnder og sekretariat

Tildelte midler skal dekke møtegodtgjørelser/reiser til nemnda, møteutgifter og drift av sekretariatet. I tillegg skal det reserveres midler til betjening av en felles vakttelefonordning/rovviltberedskap for å ivareta behovet for hurtig saksbehandling i beitesesongen.

Dette er i tråd med rovviltforliket i 2011, hvor det ble pekt på å sikre en rask og effektiv håndtering av spørsmål knyttet til løpende forvaltning av rovvilt, herunder blant annet svar på søknader om fellingstillatelse på rovdyr.

Kapittel 1420.21 - tjenestekjøp

Tildelte midler skal brukes til tjenestekjøp og forskningsaktivitet i regi av Miljødirektoratet og rovviltnemndene. Dette kan være forsknings- og utredningsoppgaver som bidrar til å utvikle og iverksette effektive forebyggende tiltak eller evaluere effekter av igangsatte tiltak. Midler til beredskapsordninger hos statsforvalterne avsettes fra denne posten.

Siden 2015 har rovviltnemnda avsatt en felles sum for hele regionen til eventuelle fellingsforsøk utført av kommunale/interkommunale fellingslag. Dette er en ordning som har fungert godt, og som sekretariatet mener bør videreføres. Se under avsnittet om «Sekretariatets innstilling til fordeling av midler».

Fellingsvederlag ([rovviltsforskriften § 9](#)) og godtgjøring ved fellingsforsøk etter refusjonskrav fra kommunene (rovviltsforskriften § 9a), må dekkes av nemndene innenfor tildelte rammer av kapittel 1420.73. Rovviltnemndene skal årlig vurdere hvilket beløp som skal avsettes til iverksetting av fellingsforsøk i lokal regi (administrasjon og organisering ved første gangs iverksettelse av en fellingstillatelse).

Fellingsforsøk godtgjøres med en sats på kr 1 600/jeger/dag. Dette gir ei ramme på kr 56 000 ved inntil fem deltakere og et fellingsforsøk som pågår i sju dager. Normalt vil ramma økes dersom forsøket pågår over flere dager. I tidligere vedtak om kvote og vilkår for betinget skadefelling har nemnda lagt seg på ei ramme på inntil kr 50 000. Vi foreslår å videreføre denne ramma.

I tråd med rovviltforliket i 2011 er det ønskelig å sikre en rask og effektiv håndtering av spørsmål knyttet til løpende forvaltning av rovvilt, herunder svar på søknader om fellingstillatelse på rovvilt og aktuelle forebyggende tiltak i akutte situasjoner. Nemnda vedtok i 2013 å innføre en beredskapsordning med tildeling til den enkelte fylkesmann over kapittel 1420.21. Ordningen har siden vært videreført.

FKT-søknader mottatt av statsforvalterne

Statsforvalterne i region 2 har med hjemmel i § 16 om dispensasjon i forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak, utsatt søknadsfrist til 15. februar. En oversikt over årets mottatte søknader og omsøkte beløp er gitt i tabellen under. I region 2 sin del av Oslo og Viken er det en nedgang i både antall søknader og samlet omsøkt beløp for ordningen med forebyggende tiltak. Det samme gjelder i region 2 sin del av Agder. I Vestfold og Telemark er det en liten nedgang i antall søknader for begge typer tiltak, og en større reduksjon i omsøkt beløp for konfliktdempende tiltak.

Tabell 2. Oversikt over søknader om tilskudd til forebyggende og konfliktdempende tiltak i rovviltregion 2 i 2022.

Type tiltak	Vestfold og Telemark		Oslo og Viken (region 2)		Agder (region 2)	
	Antall	Beløp	Antall	Beløp	Antall	Beløp
Konfliktdempende	3	290 000	7*	1 053 500*	1	30 000
Forebyggende	26	2 136 949	27	1 932 875	2	134 000

*Alle syv søknadene om tilskudd til konfliktdempende tiltak i Oslo og Viken er fellessøknader til region 2 og 4.

Søknader om tilskudd til konfliktdempende tiltak

Norske kadaverhunder har søkt hver av statsforvalterne om kr 30 000 til rådgivning og beredskap for beitebrukere og kommuner. NINA søker Statsforvalteren i Oslo og Viken om kr 600 000 til å videreføre viltkamerastudiet (SCANDAM - bedret gaupeovervåking med kamerafeller) som har pågått siden 2010. Sistnevnte beløp gjelder både region 2 og 4. De har nå kamera i alle kommuner i og sør for Oslo, Lørenskog og Aurskog-Høland. Nord og vest for Oslo står det kamerafeller i Ål, Flå, Krødsherad, Sigdal, Modum, Ringerike, Øvre Eiker, Lier, Asker, Bærum, Sør-Aurdal og Lunner. Videre søker NINA hver av statsforvalterne i Oslo og Viken og Vestfold og Telemark om kr 200 000 til prosjektet Scandlynx. Målet med dette prosjektet er å forstå hvilke mekanismer som gjør at enkelte rovviltregioner i Norge ikke når sine bestandsmål.

Rovdyrskolen Stiftelsen Bjørneparken Rovdyrsenter har også i år søkt om kr 60 000 fra Statsforvalteren i Vestfold og Telemark og kr 100 000 fra Oslo og Viken (region 2 og 4).

Sekretariatets vurdering av fordeling av midlene

Forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak – kapittel 1420.73

Tiltak i beiteområder/fylkene

Prioriteringer for bruk av midler til forebyggende og konfliktdempende tiltak (FKT) er nedfelt i forvaltningsplanen. Sekretariatet har ut fra denne lagt vekt på omfanget av tap av sau på utmarksbeite, rovviltssituasjonen (geografisk fordeling av familiegrupper av gaupe i regionen, jamfør sak 8/2021 om kvotejakt på gaupe 2022) og innkomne søknader om midler til prioriterte tiltak. Det er også sett på tidligere vedtak i nemnda og fordeling av midler. I tabellen under vises en oversikt over midler til forebyggende tiltak som er tildelt hvert enkelt fylke de tre siste årene. Buskerud og Telemark har størst skadeomfang, og det er også her søknadsomfanget er størst.

Tabell 3. Midler til forebyggende og konfliktdempende tiltak (1420.73) fordelt av rovviltnemnda til fylkene de siste tre årene.

Fylke	2019	2020	2021
Aust-Agder (Agder)	215 000	80 000	175 000
Vestfold og Telemark	860 000	790 000	825 000
Buskerud (Oslo og Viken)	1 175 000	1 480 000	1 550 000

Taps- og bestandssituasjonen i regionen

Tallene i tabellen under er hentet fra Rovbasen. Det er fortsatt flest erstatnings søknader fra Buskerud og Vestfold og Telemark. I 2021 var det en betydelig økning i antall søknader, lam erstattet

og utbetalt erstatningsbeløp i Viken og Vestfold og Telemark sammenlignet med året før. For Viken sin del skyldes dette blant annet skader fra ulv i Hallingdal. Det er ingen entydig forklaring på årsaken til økningen i søknader og større tap i Vestfold og Telemark. For Agder var det derimot en tilsvarende nedgang, og flesteparten av søknadene i Agder, var i 2021 fra region 2 (Aust-Agder). Året før var det motsatt.

Tabell 4. Sau og lam erstattet som tap til rovvilt i fylkene i region 2 i 2021 (tallene er hentet fra Rovbasen).

Fylke	Antall søknader	Erstattet		Beløp i kr
		Sau	Lam	
Vikens del av region 2	40	100	253	1 500 015
Vestfold og Telemark	46	39	456	1 137 045
Agders del av region 2	19	15	217	542 104
Totalt	105	154	926	3 179 164

Drift av rovviltnemnda og sekretariatet – kapittel 1420.21, kr 500 000

Midler til å dekke møtegodtgjørelser/reiser til nemnda og drift av sekretariatet, tildeles samlet over kapittel 1420 post 21. Nemnda må derfor avsette midler til egen og sekretariatets drift. Sekretariatet foreslår å avsette samme beløp til drift av nemnda som tidligere. Ramma er uendret fra 2021.

Tjenestekjøp – kapittel 1420.21, kr 400 000

Midler til tjenestekjøp og forskningsaktivitet blir tildelt over kapittel 1420.21 - tjenestekjøp. Dette kan for eksempel være forsknings- og utredningsoppgaver som bidrar til å utvikle og iverksette effektive forebyggende tiltak, eller evaluere effekter av igangsatte tiltak. Dette er en driftspost, som bare skal belastes utgifter til tjenestekjøp, lønn, reiser og annen drift. Midlene kan ikke brukes til utbetaling av tilskudd. Ramma er uendret fra 2021.

Rovviltnemnda formaliserte i 2013 en beredskapsordning/vakttelefon i regionen fra og med 15. mai til og med 15. oktober (tilsvarende fem måneder i beitesesongen). Utgiftene ved dette har blitt finansiert over tjenestekjøp – kapittel 1420.21 - tildelt den enkelte fylkesmann/statsforvalter. Sekretariatet anbefaler at denne posten fortsatt dekker opp kostnader ved beredskapsordningen og vakttelefoner.

Til denne beredskapen drifter statsforvalterne egne informasjons- og beredskapstelefoner i beitesesongen og under periodene med lisensfelling og kvotejakt. I 2020 ble det innført felles SMS-varslings-tjeneste i regionen som driftes og bekostes av sekretariatet (Statsforvalteren i Oslo og Viken).

Per i dag er det ingen annen budsjettmessig dekning for disse ordningene, og det vil være rimelig å avsette midler knyttet til vakt- og beredskapsordningen i fylkene/statsforvalterne. Vi anbefaler å avsette samme beløp per fylke som i 2021. Merkostnader ved sms-varslingstjenesten bør dekkes med kr 30 000 til sekretariatet som administrerer og bekoster denne ordningen (basert på erfaringene i 2021 og påløpte kostnader hittil i år).

Sekretariatets innstilling til fordeling av midler

Sekretariatets innstilling til fordeling følger av oppsettet i tabellen under.

Sekretariatet viser til vurderingene over og tilrår en fordeling av den økonomiske ramma i henhold til tabell 5, der drift av nemnder og sekretariat kapittel 1420.21 deles mellom drift av rovviltnemnda og drift av sekretariatet. Forslaget innebærer kun små justeringer fra budsjettet for 2021 i favør av drift av rovviltnemnda.

I tillegg til tjenestekjøp skal også forskningsaktivitet i regi av direktoratet og rovviltnemndene dekkes over driftsposten 21. Tjenestekjøp kapittel 1420.21 foreslås fordelt mellom beredskapsordningene hos statsforvalterne. Det jobbes med å få på plass en løs på drevet halsende hund for skadefelling av ulv på Sør-Østlandet. Sekretariatet mener dette vil gagne store deler av region 2, og at det derfor er naturlig at vi bidrar økonomisk til dette. Som følge av dette, foreslår vi at ramma til Oslo og Viken settes noe høyere enn de øvrige.

Tilskudd kapittel 1420.73 til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak foreslås fordelt i henhold til omsøkte midler, skadeutvikling og tidligere års fordeling til fylkene. Miljødirektoratet minner om at nemndene i planleggingen må ta høyde for kostnader i forbindelse med godtgjørelse ved ev. skadefellingsforsøk utført av kommunale fellingslag. Refusjonskrav fra kommunen må dekkes av nemnda innenfor den tildelte ramma av dette kap./posten. Miljødirektoratet har ikke holdt tilbake midler til dette formålet.

Beredskapsmidler til akutte hendelser

Tidligere års erfaringer har vist at det er svært utfordrende å skulle avsette midler til beredskap og akutte skadesituasjoner i hvert fylke. Dette omfatter spesielt godtgjørelser ved fellingsforsøk og gjennomføring av akutte forebyggende tiltak. Slike hendelser oppstår uforutsigbart og vil variere mellom år og områder (fylker). Å avsette årlige midler til slike hendelser, spesielt i vår region med tre statsforvaltere, er særdeles utfordrende.

De siste tre årene har sekretariatet forvaltet midlene som regnskapsførende enhet og mottatt søknader og krav via de øvrige statsforvalterne. Erfaringene fra dette har vært positive. I hvert av årene 2020 og 2021 avsatte rovviltnemnda kr 200 000 til beredskap/akutte hendelser i vår region.

Med bakgrunn i Miljødirektoratets signaler om at de også i år har valgt å beholde noen akuttmidler sentralt for spesielle hendelser, og derav noe redusert tildeling til regionene, vurderer vi at det også i år vil være tilstrekkelig å avsette kr 200 000 til dette formålet.

Forslag til vedtak

Roviltnemnda i region 2 vedtar en slik fordeling av rovviltmidler over kapittel 1420 post 21 og 73:

Tabell 5. Innstilling til fordeling av kapittel 1420 post 21 og 73.

	Tilskudd 1420.73, kr	Tjenestekjøp 1420.21, kr	Drift av nemnda og sekretariat 1420.21, kr
Ramme for region 2	3 000 000	400 000	500 000
Roviltnemnda, drift			175 000
Sekretariatet, drift			325 000
Beredskap og akutte situasjoner, felles for alle fylkene, forvaltes av sekretariatet	200 000		
Sms-varslng, felles		30 000	
Fordeling til fylkene:	2 800 000	370 000	500 000
Aust-Agder (Agder)	150 000	100 000	
Vestfold og Telemark	1 400 000	120 000	
Buskerud (Oslo og Viken)	1 250 000	150 000	500 000